

Holland Festival '75

Clavecimbel-recital III
door Gustav Leonhardt

Toelichting

Een typisch Bachfenomeen was de plaats die clavecimbel en clavichord innamen in de huiselijke muziekbeoefening der Bachs.

Alles 'passeerde en repasseerde' deze toetsinstrumenten onder de handen van vader en zonen. De concerti grossi en vioolconcerten der grote Italianen en Duitsers, Vivaldi, de beide Marcello's, Albinoni, Bonporti, Telemann, hun eigen composities voor allerhande andere bezettingen. Door deze klaviercultuur der Bachs is onder meer het klavierconcert ontstaan. Vele werken zijn in zettingen voor andere instrumenten én voor klavier bewaard gebleven. Vioolwerken vertellen van klavierwerken en omgekeerd. Ook van de solo-werken voor viool zijn sporen nagelaten van intensief doorspelen of bewerken op het toetsinstrument. Een bevestiging hiervan leverde de geleerde Jacob Adlung, organist te Erfurt, vriend en bewonderaar van Bach, die meedeelt dat Bach juist deze vioolsolo-werken gaarne op het clavecimbel speelde.

Onderzoek en reconstructie van deze sporen en gegevens tot klinkende klaviermuziek betekenen een diepere aanraking met en ervaring van een muziek die op geheel enige en nooit geëvenaarde wijze werd beoefend door Johann Sebastian en zijn zonen Wilhelm Friedemann, Carl Philipp en Johann Christian, gedurende meer dan een kwart eeuw, tussen 1723 en 1750, in de Cantorswoning aan de Thomasschule te Leipzig, zo vaak in aanwezigheid van de zeer muzikale familieleden, waaronder neef Johann Gottfried Walther, leerlingen als Krebs, Goldberg en Kirnberger, geleerde muziekminnaars, zoals Mizler en professor Gotsched.

Pieter Fischer

Gustav Leonhardt

programma

Johann Sebastian Bach
1685–1750

Drie partita's voor viool solo,
in een versie voor clavecimbel
gereconstrueerd door
Gustav Leonhardt

Partita in e kl. t.

Allemande – Double
Corrente – Double
Sarabande – Double
Tempo di Borea – Double

Partita in A gr. t.

Preludio
Loure
Gavotte et Rondeau
Menuet I en II
Bourrée
Gigue

pauze

Partita in g kl. t.

Allemanda
Corrente
Sarabanda
Giga
Ciacconna

Gustav Leonhardt

Gustav Leonhardt werd in 1928 in Amsterdam geboren. Van 1952 tot 1955 doceerde hij aan de Staatliche Musikakademie in Wenen en in 1954 werd hij benoemd tot leraar aan het Amsterdams Conservatorium. Als gastdocent gaf hij colleges aan de universiteit van Harvard in de Verenigde Staten.

Gustav Leonhardt – een autoriteit op het gebied van de 17de- en 18de eeuwse muziek – maakt regelmatig uitgebreide concertreizen, waarbij hij uitvoeringen geeft op clavecimbel, orgel en Mozartvleugel.

Den Haag
Nederlands Congresgebouw
maandag 23 juni 1975 – 20.30 uur

**Residentie Orkest
Utrechts Symfonie
Orkest
Koren verbonden in de
federatie van
Nederlandse
Zangersbonden**

dirigent Jean Martinon
solisten Hanneke van Bork, Carole Farley en
Ann Elgar, sopraan
Jocelyne Taillon en Helen Watts, alt
Stuart Burrows, tenor
Ruud van der Meer, bariton
Robert Holl, bas
Mahler Achtste symfonie

Slotconcert van het Holland Festival 1975 en tevens Openingsconcert van het
6de Internationale Koorfestival Den Haag